

UCHWAŁA NR LVII/355/2023
RADY POWIATU NOWODWORSKIEGO

z dnia 29 czerwca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz
Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023-2025**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) Rada Powiatu Nowodworskiego uchwala, co następuje:

- § 1.** Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy domowej na lata 2023-2023.
- § 2.** Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim.
- § 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Rady

/-/ Zdzisław Szmytkowski

Załącznik do Uchwały Nr LVII/353/2023

Rady Powiatu Nowodworskiego

z dnia 29 czerwca 2023 r.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej na lata 2023 – 2025

**POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE**

W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM

Spis treści

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023 – 2025	2
I. Wstęp	4
II. Cele Programu	9
III. Założenia Programu.....	10
IV. Adresaci Programu	10
V. Realizatorzy programu	11
VI. Akty prawa.....	11
VII. Obszary, kierunki i działania Programu	12
VIII. Finansowanie Programu.....	21
IX. Przewidywane efekty realizacji Programu	21
X. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.....	22

I. Wstęp

Uchwalenie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w powiecie nowodworskim to zadanie wynikające z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.)

Zasadniczym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar i świadków przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, które odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy domowej. Są one ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem.

Zjawisko przemocy stanowi jeden z najpoważniejszych obecnie społecznych problemów. Jest też zjawiskiem wieloczynnikowym, dlatego potrzebne jest spojrzenie interdyscyplinarne na rodzinę oraz na poszczególnych członków, potrzeby, zachowanie. W świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rada Europy w rekomendacji wydanej w 1986 r. zdefiniowała przemoc domową, jako „jakikolwiek czyn lub zaniechanie ze strony jednego członka [rodziny] wobec innych jej członków, które zagrażają życiu, cielesnej bądź psychicznej integralności lub wolności innego członka danej rodziny lub poważnie szkodzą rozwojowi jego osobowości”.

Przemoc domowa może dotyczyć następujących relacji:

- 1) rodziców / opiekunów wobec dzieci,
- 2) małżonków / partnerów w związku,
- 3) osób starszych w rodzinie,
- 4) przemoc między rodzeństwem.

Przemoc domowa może przybierać różnorodne formy. Są to w szczególności:

- 1) Przemoc fizyczna - to każde zachowanie naruszające nietykalność fizyczną, mające zazwyczaj na celu zadanie ofierze bólu fizycznego wbrew jej woli, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia. Charakterystyczne zachowania to popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
- 2) Przemoc psychiczna - to każde zachowanie naruszające godność osobistą, mające zazwyczaj na celu umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w ofierze strachu oraz pozbawienie jej poczucia bezpieczeństwa i kontroli nad własnym życiem. Jako zachowania charakterystyczne można wymienić: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, uniemożliwienie podejmowania decyzji, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu, pożywienia i picia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.
- 3) Przemoc seksualna - to każde zachowanie naruszające intymność, mające zazwyczaj na celu zmuszenie ofiary do podjęcia niechcianych zachowań o charakterze seksualnym lub deprecjonowanie jej seksualności, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań.
- 4) Przemoc ekonomiczna - to każde zachowanie naruszające własność, mające

zazwyczaj na celu ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy odbieranie zarobionych pieniędzy, zabieranie kart płatniczych, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, zakazywanie chodzenia do pracy, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny – odmawianie pieniędzy na dom, uniemożliwianie uzyskiwania informacji o stanie finansów rodzinnych, zmuszanie do zawierania zobowiązań finansowych (kredyt, pożyczka, poręczenie), niszczenie rzeczy itp.

- 5) Zaniedbanie – to naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich, niezapewnienie lub uniemożliwienie zaspokojenia potrzeb zaniedbanie fizyczne – brak należytej opieki, zaniedbanie psychiczne – obojętność, izolacja od osób bliskich itp.

Specyficzną cechą przemocy domowej jest także jej cykliczność. Cykl przemocy składa się zazwyczaj z trzech następujących po sobie faz:

- 1) fazy narastającego napięcia, będącej początkiem cyklu – charakteryzującej się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych,
- 2) fazy ostrej przemocy, podczas której następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji,
- 3) fazy miodowego miesiąca, gdy sprawca okazuje skruchę i żal – faza ta kończy się nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy.

Celem przemocy jest wywarcie określonego wpływu na ofiarę, podporządkowanie jej i uzyskanie nad nią kontroli. Przemoc nie musi manifestować się przez agresję, nie może być również utożsamiana z konfliktem interpersonalnym. Charakterystycznym dla samego zjawiska przemocy jest to, że zazwyczaj dochodzi do niej w sytuacji dysproporcji sił między sprawcą a ofiarą. Asymetria sił może dotyczyć nie tylko fizyczności, ale również sfery emocjonalnej, ekonomicznej, intelektualnej czy społecznej. Powiększa się tym bardziej, im dłużej przemoc jest stosowana.

Cecha dysproporcji sił pozwala wskazać grupę szczególnie zagrożoną przemocą, do której z pewnością zaliczyć można osoby starsze, niepełnosprawne, kobiety oraz dzieci.

Przemoc domowa odciska ślad w psychospołecznym funkcjonowaniu człowieka. Przeważnie sprawcami są osoby bliskie. Przemoc w otoczeniu sprawia, że osoba nią dotknięta żyje w ciągłym strachu, stresie i napięciu. Prowadzi to do utraty pewności siebie, przyjmuje zachowania spełniające oczekiwania sprawcy, minimalizuje znaczenie aktów przemocy.

Pomoc kierowana do ofiar przemocy powinna być od samego początku ukierunkowana na pełne wsparcie i wzmocnienie ich aktywności oraz samodzielności życiowej, a także na pracę nad minimalizowaniem potencjalnie niebezpiecznych konsekwencji, związanych z doświadczaniem przemocy, w tym bezrobocia, bezdomności, utraty zdrowia, przewlekłej wyuczonej bezradności, zaburzeń stresu pourazowego, uzależnienia od alkoholu lub środków odurzających. Brak odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego, rozproszenie podmiotów realizujących pomoc rodzinom uwikłanym w problem przemocy, brak jasnych mechanizmów współpracy służb i instytucji na poziomie gminnym i powiatowym stanowi poważne zagrożenie dla skuteczności przeciwdziałania przemocy wewnątrzrodzinnej. Zwiększenie efektywności podejmowanych działań jest możliwe tylko w przypadku kompleksowego spojrzenia na problem przemocy i podjęcia systemowych rozwiązań, dzięki którym rodzina uzyska potrzebną pomoc. Interdyscyplinarne oddziaływania na rodzinę uwikłaną w przemoc mogą pomóc powrócić do prawidłowego wypełniania ról społecznych, odzyskania wewnętrznego spokoju i poczucia sprawczości. Obok interdyscyplinarnego spojrzenia na problem przemocy niezwykle ważne jest podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem, na co ukierunkowane są cele niniejszego programu.

Sytuacja demograficzno – społeczna powiatu

Powiat Nowodworski położony jest w środkowej części województwa mazowieckiego i zajmuje obszar 691,6 km². W granicach powiatu znajduje się sześć gmin: miejska - Nowy Dwór Mazowiecki, miejsko - wiejskie - Nasielsk i Zakroczym oraz wiejskie - Czosnów, Leoncin i Pomiechówek. We wszystkich gminach Powiatu Nowodworskiego funkcjonują Interdyscyplinarne Zespoły ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.XII.2021 r. powiat nowodworski miał 79 022 mieszkańców, z czego 51,2% stanowią kobiety, a 48,8% mężczyźni. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 4,9%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,3 lat.

Liczba ludności w poszczególnych gminach przedstawia się następująco: Nowy Dwór Mazowiecki 28615 osób, Nasielsk 19861 osób, Zakroczym 5953 osób, Czosnów 9945 osób, Leoncin 5589 osób, Pomiechówek 9059 osób.

Charakterystyka i skala zjawiska przemocy na terenie powiatu

Diagnoza w zakresie przemocy w Powiecie Nowodworskim w roku 2021 wygląda następująco:

Ogółem na terenie powiatu nowodworskiego prowadzonych było 149 procedur NK w roku 2021.

Na dzień 30.08.2022 r. prowadzonych było 86 procedur NK.

Na terenie gminy Nowy Dwór Mazowiecki odnotowano 751 interwencji domowych związanych z przemocą, sporządzono 50 formularzy Niebieskiej Karty; 5 z nich zakończyła się tymczasowym aresztowaniem osoby stosującej przemoc a wobec 15 osób stosujących przemoc wydano nakaz opuszczenia wspólnie zamieszkanego domostwa.

Ponadto formularze Niebieskiej Karty sporządzone zostały przez:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej – 11 formularzy
- 2) Placówki oświatowe – 2 formularze
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 2 formularze

Ogółem liczba Niebieskich Kart w roku 2021 wyniosła 65.

Na terenie gminy Nasielsk odnotowano 293 interwencje domowe związane z przemocą, sporządzono 25 formularzy Niebieskiej Karty; 2 z nich zakończyła się tymczasowym aresztowaniem osoby stosującej przemoc a wobec 7 osób stosujących przemoc wydano nakaz opuszczenia wspólnie zamieszkanego domostwa.

Ponadto formularze Niebieskiej Karty sporządzone zostały przez Placówki oświatowe – 1 formularz

Ogółem liczba Niebieskich Kart w roku 2021 wyniosła 26

Na terenie gminy Pomiechówek odnotowano 182 interwencje domowe związane z przemocą, sporządzono 15 formularzy Niebieskiej Karty; 1 z nich zakończyła się tymczasowym aresztowaniem osoby stosującej przemoc.

Ponadto formularze Niebieskiej Karty sporządzone zostały przez:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej – 1 formularz
- 2) Placówki oświatowe – 1 formularz

Ogółem liczba Niebieskich Kart w roku 2021 wyniosła 17.

Na terenie gmin Czosnów i Leoncin odnotowano 103 interwencje domowe związane z przemocą, sporządzono 29 formularzy Niebieskiej Karty; 5 z nich zakończyła się

tymczasowym aresztowaniem osoby stosującej przemoc a wobec 7 osób stosujących przemoc wydano nakaz opuszczenia wspólnie zamieszkanego domostwa.

Ponadto formularze Niebieskiej Karty sporządzone zostały przez:

- 1) Placówki oświatowe – 1 formularz (gmina Czosnów)
- 2) Służba zdrowia – 1 formularz (gmina Leoncin)

Ogółem liczba Niebieskich Kart w roku 2021 wyniosła 31.

Na terenie gminy Zakroczym odnotowano 8 interwencji domowych związanych z przemocą, sporządzono 9 formularzy Niebieskiej Karty; 3 z nich zakończyły się tymczasowym aresztowaniem osoby stosującej przemoc.

Ponadto formularze Niebieskiej Karty sporządzone zostały przez: Ośrodek Pomocy Społecznej – 1 formularz

Ogółem liczba Niebieskich Kart w roku 2021 wyniosła 10.

II. Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemoc domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Nowodworskim

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemoc domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemoc domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieska Karta” oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemoc domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi

i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej.

III. Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna: obszar kierowany do społeczności lokalnej, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową: obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową: obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

IV. Adresaci Programu

Działania realizatorów Programu skierowane są do:

1. osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, m.in.: krzywdzonych dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób bezradnych, niepełnosprawnych, osób starszych,
2. osób stosujących przemoc domową,
3. świadków przemocy,
4. przedstawicieli lokalnych instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy,
5. lokalnej społeczności.

V. Realizatorzy programu

Do realizacji programu zaproszone zostaną instytucje i organizacje pozarządowe świadczące pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

Planowani realizatorzy programu na szczeblu powiatowym:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej,
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Mazowieckim,
- 3) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim,
- 4) Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nowym Dworze Mazowieckim (Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu),
- 5) Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim
- 6) Sąd Rejonowy w Pułtusku,
- 7) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Pułtusku,
- 8) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Dworze Mazowieckim,
- 9) Prokuratura Rejonowa w Nowym Dworze Mazowieckim,
- 10) Prokuratura Rejonowa w Pułtusku przy współpracy podmiotów lub organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych na terenie powiatu nowodworskiego

VI. Akty prawa

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
2. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
4. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
5. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
6. ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
7. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
8. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
9. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

10. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
11. ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji,
12. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
13. ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego,
14. ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
15. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy.

Program wpisuje się w założenia:

- 1) Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 (uchwała Nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r.),
- 2) Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025,
- 3) Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2030 (uchwała Nr XIV/89/2015 Rady Powiatu Nowodworskiego z dnia 30 grudnia 2015 r.).

VII. Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej.

Rodzaje działań:

1.1.1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2023 - 2025 r.

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie postów oraz artykułów, które:

- a) obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- b) opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- c) promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- d) promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc.

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim we współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- a) liczba zrealizowanych działań,
- b) liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2023r. – 2025 r.

1.2.3. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim we współpracy z organizacjami pozarządowymi

Wskaźniki:

- a) liczba zrealizowanych działań,
- b) liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w domowej.

Termin realizacji: 2023 r. – 2025r.

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań:

1.3.1. Opracowanie programów osłonowych oraz edukacyjnych i prowadzenia działań dotyczących zapobiegania przemocy domowej, w szczególności kobiet, osób starszych lub z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba opracowanych programów osłonowych oraz edukacyjnych
- b) Liczba osób, w stosunku do których prowadzono działania

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

1.3.2. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba placówek
- b) Liczba programów
- c) Liczba osób, w tym liczba kobiet i mężczyzn

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domową oraz ochrony ofiar przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrona ofiar przemocy domowej

Realizatorzy działania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- Liczba realizowanych programów

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

2.1.1. Ewidencjonowanie istniejącej infrastruktury instytucji, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.

Wskaźniki:

- Aktualizowanie na stronie Internetowej Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Mazowieckim i PCPR baz teleadresowych podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

2.1.2. Przesyłanie zaktualizowanych baz danych z Powiatu Nowodworskiego.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- Liczba przekazanych aktualnych baz danych, w tym prezesowi sądów, komendantowi policji, komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej

Termin realizacji: 2023 r. – 2025 r.

2.2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową

Kierunki działania:

2.2.1. Realizacja procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieska Karta”, to jest liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę
- b) Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieska Karta” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy

- c) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieska Karta”
- d) Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”, w tym ze względu na problem przemocy psychicznej, fizycznej oraz seksualnej
- e) Liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”
- f) Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”
- g) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C”

Termin realizacji: 2023 r. – 2025 r.

2.3. Realizowanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, pomocy w formie wsparcia lub innych grup samopomocowych.

Rodzaje działania:

2.3.1. Realizowanie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

2.3.2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową pomocy w ośrodkach wsparcia oraz interwencji kryzysowej.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z różnorodnych form wsparcia
- b) W tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem komunikowania się na odległość
- c) Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz socjalnego
- d) Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które korzystały z pomocy
- e) Liczba powiatowych ośrodków wsparcia,
- f) Liczba miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia
- g) Liczba miejsc w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

- h) Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które korzystały z pomocy w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- i) Liczba ośrodków interwencji kryzysowej
- j) Liczba miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej
- k) Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowych
- l) Liczba innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową
- m) Liczba miejsc w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową

Termin realizacji 2023 – 2025 r.

2.3.3. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w toku postępowania karnego przez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba przyjaznych pokoi przesłuchań
- b) Liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

2.3.4. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji

Wskaźniki:

- a) Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia bądź zdrowia w związku z przemocą domową
- b) Liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej
- c) Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej
- d) Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

2.4. Monitoring skuteczności działań pomocowych

Rodzaj działania:

2.4.1. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Wskaźniki:

- a) Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na nieskuteczność działania
- b) Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na ustanie przemocy domowej
- c) Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań
- d) Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej, u których przemoc ustała

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji.

Rodzaje działań:

3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.

3.1.2. Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu, o których mowa w pkt 3.1.1., właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom dwa razy do roku, do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia.

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Aktualizowanie na stronach internetowych powiatu (starostwa powiatowego) oraz PCPR informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji

pozarządowych realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej;

- b) Przekazanie aktualnego informatora w wersji elektronicznej właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, komendantom jednostek Żandarmerii Wojskowej

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.2.1 Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, w ramach procedury „Niebieska Karta”

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba osób objętych procedurą „Niebieska Karta”, wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową;
- b) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”
- c) Liczba zawiadomień w sprawach związanych z przemocą domową

3.4. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.4.1. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- Liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

3.4.2. Zapewnienie dostępu do programu korekcyjno-edukacyjnego w powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- Liczba podmiotów, w przypadku, których dostępność uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych jest całoroczna

3.4.3. Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do trzech lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej
- b) Liczba osób osadzonych, poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym, które w ciągu trzech lat zostały ponownie osadzone w uwagi na popełnienie czynu podobnego.

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

4.1. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.1.1. Opracowanie procedur postępowanie interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową, dla osób realizujących te zadania

4.1.2. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Opracowanie materiałów instruktażowych, zalecenia i procedury w powiecie
- b) Umieszczenie i aktualizacja na stronach internetowych właściwych instytucji bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działania służb

- c) Liczba interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb

4.2. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.2.1 Opracowywanie i realizacja szkoleń kierowanych do służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej: OPS, Policja, Służba zdrowia, placówki edukacyjne w zakresie możliwości i form oddziaływania oraz ich wpływu na kształtowanie postaw osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

Wskaźniki:

- a) Liczba opracowanych programów
- b) Liczba szkoleń
- c) Liczba przeszkolonych osób z każdej ze służb

Termin realizacji: 2023 – 2025 r.

VIII. Finansowanie Programu

Finansowanie realizacji działań Programu będzie dokonywane ze środków własnych realizatorów oraz funduszy zewnętrznych w tym rządowych i środków Unii Europejskiej.

IX. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą przez:

- a) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- b) rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- c) podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób i rodzin zagrożonych bądź doświadczających przemocy,

- d) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- e) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- f) podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób ją stosujących.

X. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Ocena realizowanych w ramach programu działań będzie odbywała się w oparciu o sprawozdawczość, która dokonywana jest w oparciu o wskaźniki w szczególności:

- a) formy udzielanej pomocy
- b) formy działań kierowanych do osób stosujących przemoc domową
- c) formy działań kierowanych do osób doznających przemocy domowej

Sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej składane jest corocznie w terminie do 10 lutego do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.